

Natuurhus

Almelo

Jaargang 5, juni 2018
Verkoopprijs € 1,95

Foto omslag: Eveline Stegeman-Broos

Weidebeekjuffer geadopteerd

De gemeente Almelo en Landschap Overijssel lanceren een adoptieplan voor de weidebeekjuffer. Daarmee willen zij de biodiversiteit in de omgeving vergroten en mensen in de gemeente bewust maken van de natuur dichtbij huis. De weidebeekjuffer wordt dan de ambassadeur voor dit plan. De weidebeekjuffer is een libel die al is gespot in diverse wateren rondom Almelo, zoals de Loolee (Gravenallee) en de Doorbraak, een nieuw gegraven beek ten zuiden van Almelo. Zelfs in de Weezebeek is de weidebeekjuffer gezien, terwijl deze beek niet bekend staat als de meest schone beek.

Ron Poot en Eveline Stegeman-Broos

Heeft u een idee, vraag, artikel of foto? Neem contact op via info@natuurhusalmelo.nl. Sluitingsdatum kopij voor het volgende nummer is 15 augustus 2018.

Colofon:

Het Natuurhusblad is een gezamenlijke uitgave van: AstronA, Imkersvereniging 't Iemenschoer, IVN, Groei & Bloei, KNNV en Nivon

Oplage: 900 exemplaren

Uitgave: Juni 2018

Redactiewerkgroep: Ron Poot - Geesje Vinke - Ellen Rodenstein - Edwin Sarink - Yvonne Kuiphuis

Eindredactie: Maartje Ahne, StraC Communicatieadvies

Vormgeving: Jos van het Reve, Weidevogel Reclameproductions

Drukwerk: Blad.nl

Lid worden?

Aanmelden of afmelden kan via de ledenadministratie van uw vereniging:

- AstronA: Edwin Sarink, info@astrona.nl
- Groei en Bloei: Elise Meijer, info@almelo.groei.nl
- 't Iemenschoer: info@iemenschoeralmelo.nl
- IVN: jwbulters@gmail.com
- KNNV: secretaris@twenthe.knnv.nl
- Nivon: info@nivonalmelo.nl

Contactgegevens Natuurhus Almelo:

Tijdelijk Natuurhus, Deldensestraat 205, 7601 RT ALMELO
Geopend op maandag, dinsdag en woensdag van 13.00 - 16.00 uur. Telefonisch bereikbaar tijdens openingstijden: 0546 451 483

Emailadressen Natuurhus Almelo

Algemeen mailadres (webmaster):	info@natuurhusalmelo.nl
Bestuur stichting Natuurhus Almelo (secretariaat):	secretaris@natuurhusalmelo.nl
Foto's en artikelen voor het Natuurhus blad:	redactie@natuurhusalmelo.nl
Aanmelden van vrijwilligers:	vrijwilliger@natuurhusalmelo.nl
Natuur- en milieueducatie scholen:	onderwijs@natuurhusalmelo.nl
Jeugdactiviteiten Scharrelkids:	scharrelkids@natuurhusalmelo.nl
Adreswijzigingen en aanmeldingen vrienden:	administratie@natuurhusalmelo.nl

Inhoud

Inhoudsopgave

Bestuur ... Hans Oude Luttikhuis (Natuurhus Almelo)	4
Groene visite ... Laura Brummelhuys (Natuurhus Almelo)	5
Nieuw natuurbeleid ... Frank van Marle (Natuurhus Almelo en stadsboer)	6
2018: Jaar van de Huiszwaluw ... Truus Hoesseler (Natuurhus Almelo)	7
Nieuw in de bibliotheek ... Truus Hoesseler (Natuurhus Almelo)	8
Nieuwe natuurouders gezocht!	9
Expositie Nederland Zoemt ... Truus Hoesseler (Natuurhus Almelo)	9
Gezoem ... Ellen Rodenstein ('t Iemenschoer)	10
Totale maansverduistering ... Edwin Sarink (AstronA)	12
Leo Triplet ... Dave Mason (AstronA)	13
Planeten, pronkstukken en een prachtig paar ... Edwin Sarink (AstronA)	14
In beeld: Weidebeekjuffer ... Ron Poot (KNNV)	16
Activiteitenkalender	17
Zomerbollen ... Annelieke Huurneman (Groei & Bloei)	20
Focus op waterdieren: Dansende beekjuffers ... Eveline Stegeman-Broos (KNNV)	22
De bijzondere natuur rond Ypelo ... Martin Mulder (IVN)	24
Padden veilig naar de overkant ... Wiepke van de Vliet-Dijkstra (IVN)	26
IVN Zomerweek 2018: Land van Heerlijkheden ... (IVN)	27
Natuur geneest: Broccoli ... Pierre Marnette (KNNV)	28
Van de jonge natuurliefhebbers ... Yvonne Kuiphuis en Lynn Smit (IVN)	30
In het zonnetje: Heleen Eshuis ... Jenny van Dorsten (IVN)	32

Landschapspijn

Hans Oude Luttikhuis, Natuurhus Almelo

Al wandelend, fietsend of rijdend door Twente, kwam ik dit voorjaar veel weilanden tegen die lijden aan 'landschapspijn', oftewel, weilanden die oranjegeel gekleurd zijn door het gebruik van het gif Glyfosaat (lees: Roundup). Het middel wordt gespoten om gras of rogge (groenbemester) dood te krijgen. Bijkomend effect is dat Roundup grote schadelijke gevolgen heeft voor milieu, bodemleven, grondwater, biodiversiteit én dus voor mens en dier. Ik ben imker, het snijdt me door de ziel.

Vitens kost het jaarlijks 15 miljoen om onder andere Roundup uit het drinkwater te filteren, naast alle restanten van medicijnen, enz. Intussen zijn we ook al decennia bezig om onze Twentse horizon te vervuilen met coniferen, buxusvelden, hectares met lelies en noem maar op wat voor moois je uiteindelijk in je tuin wilt zien. Je kunt je geen voorstelling maken van de hoeveelheden landbouwgif die daarvoor worden gebruikt.

Bij die horizonvervuiling kunnen dan op korte termijn de windmolens in bijvoorbeeld Borne en de zonnepanelenvelden in Losser/De Lutte worden toegevoegd. Deze worden met Nederlands subsidiegeld door buitenlandse investeerders aangelegd. Het spanningsveld tussen alternatieve energie-oplossingen en economische uitbuiting in optima forma.

Wij hebben onze eigen problemen. In het Hagenpark is dit voorjaar de nodige bodemvervuiling aangetroffen, toen de aannemer de beekloop aan het ontgraven was.

De procedures schrijven dan voor dat de werkzaamheden worden stilgelegd, het bouwterrein wordt afgezet en een saneringstraject in gang wordt gezet. Deze bijkomende klus is zo goed als afgerond dankzij het snelle acteren van de gemeente Almelo. De aanleg van de natuurspeelplaats is inmiddels weer door de aannemer opgepakt.

In april kregen we bezoek van onze contactpersoon van de provincie Overijssel. Zij wilde graag zien waar de provinciale subsidie aan werd besteed. In blauwe overalls mochten we een kijkje nemen in het Hagenpark. Ik heb haar uitleg gegeven over de plannen die de Stichting Natuurhus Almelo ontwikkelt. Haar enthousiasme over alle educatieve en sociale initiatieven die we gaan oppakken, over onze plannen met betrekking tot duurzaamheid, milieu en stadslandbouw werkten aanstekelijk. Daar kan geen vervuiling tegenop!

Laura Brummelhuis, Natuurhus Almelo

De groene visites zijn het derde jaar ingegaan. De belangstelling vanuit de instellingen is nog onverminderd groot. We zitten per jaar tussen de 40 en 50 visites.

Momenteel ontwikkelen wij zelf een nieuwe koffer met als thema natuur in de stad met onder andere foto's en andere materialen, ook van de omliggende dorpen, zoals Vriezenveen, Geesteren, Wierden enz.

Helaas kunnen we dit jaar niet alle visites doen, omdat we nog maar 8 vrijwilligers hebben, van wie een deel slechts beperkt inzetbaar is. Dus kent u iemand of vindt u het zelf leuk om oudere mensen een leuke ochtend of middag te bezorgen, doe dan mee met de groene visite!

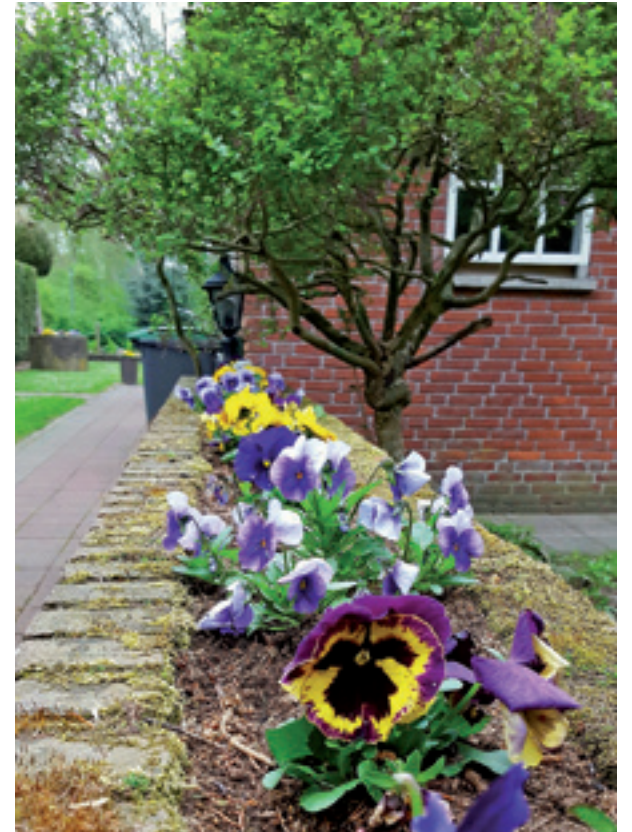
Samen met collega-vrijwilligers bezoekt u een groep dementerende somatische bewoners of deelnemers van dagopvang binnen een instelling in de buurt. Aan de hand van grote foto's en allerlei spulletjes uit de natuur (passend bij het jaargetijde), gaat u samen met de groep door middel van zintuigen herinneringen ophalen, zingen of interessante weetjes delen. Het is ontzettend dankbaar werk! Komt u ons team versterken?!!

Vragen, een keer meelopen om het te proberen of wilt u zich aanmelden? Heeft u nog mooie foto's en leuke spulletjes van natuur in de stad?

Neem contact op met Laura Brummelhuis.

Telefoon: 06 30 52 03 22 of per e-mail:

laura.brummelhuis@gmail.com.

Nieuw natuurbeleid: groene kansen voor Almelo!

Frank van Marle, Natuurhus Almelo en stadsboer

Zoals wellicht bekend, heeft de Rijksoverheid per 1 januari 2017 het natuurbeleid overgeheveld naar de provincies. De provincie Overijssel heeft deze uitdaging voortvarend opgepakt en heeft er voor gekozen om het natuurbeleid samen met de 'groene' organisaties in de provincie nader in te vullen.

Sinds het voorjaar van 2017 hebben ongeveer zestig mensen van diverse organisaties tijdens diverse sessies bijgedragen aan het koersdocument Natuur voor Elkaar. Als vertegenwoordiger van de groene beweging in Almelo (Stichting Natuurhus Almelo) was ik gevraagd om deel te nemen. Dit proces en het koersdocument hebben eind 2017 geleid tot vernieuwing van het bestaande natuurbeleid, ambitieuze plannen en een bijna unanieme politieke besluitvorming. De kern van deze vernieuwing vindt u in de infographic.

De kansen voor Overijssel

De kansen en acties voor de Overijsselse samenleving zijn samengevat in een koersdocument met de volgende hoofdthema's:

1. Natuur dichterbij mensen brengen
2. Natuur en economie meer verbinden
3. Mens en landschap meer verbinden en afspraken maken over beheer
4. Robuuste en flexibele condities voor wilde plant- en diersoorten.

De acties die in het koersdocument worden voorgesteld om als eerste op te pakken, zijn:

- Kinderen en natuur: acties met betrekking tot de groenbeleving in het onderwijs, groene schoolpleinen en speelnatuur. Alle schoolpleinen groen!
- Probleemplekken: 'klimaatstress' aanpakken met groen en blauw.
- Natuurinclusief werken in de bouw en infrastructuur.
- Stimuleren van natuur- en landschapsinclusieve landbouw.
- Ontwikkelen van experimenteerruimte.
- Beheer landschap: afspraken met collectieven van inwoners en/of agrariërs.
- Verbinding met landschap versterken via vrijwilligers door onder andere betrokken bewoners te faciliteren die de buurt samen groener, gezonder en prettiger maken via groene lopers.
- Condities van leefgebieden op orde.

Eind februari 2018 heeft de provincie Overijssel een Groene Tafel-bijeenkomst georganiseerd om symbolisch het 'startschot' te geven voor de uitvoering van de acties uit het koersdocument Natuur voor Elkaar. Het is nu tijd om samen aan de slag te gaan! Laten we dat ook in Almelo doen en gebruik maken van de faciliteiten die geboden (gaan) worden via bijvoorbeeld www.overijssel.nl/loket/subsidies.

Meer weten over het vernieuwde natuurbeleid? Bekijk het Natuurkompas op www.overijssel.nl/thema's/natuur-en-landschap/natuur-elkaar/

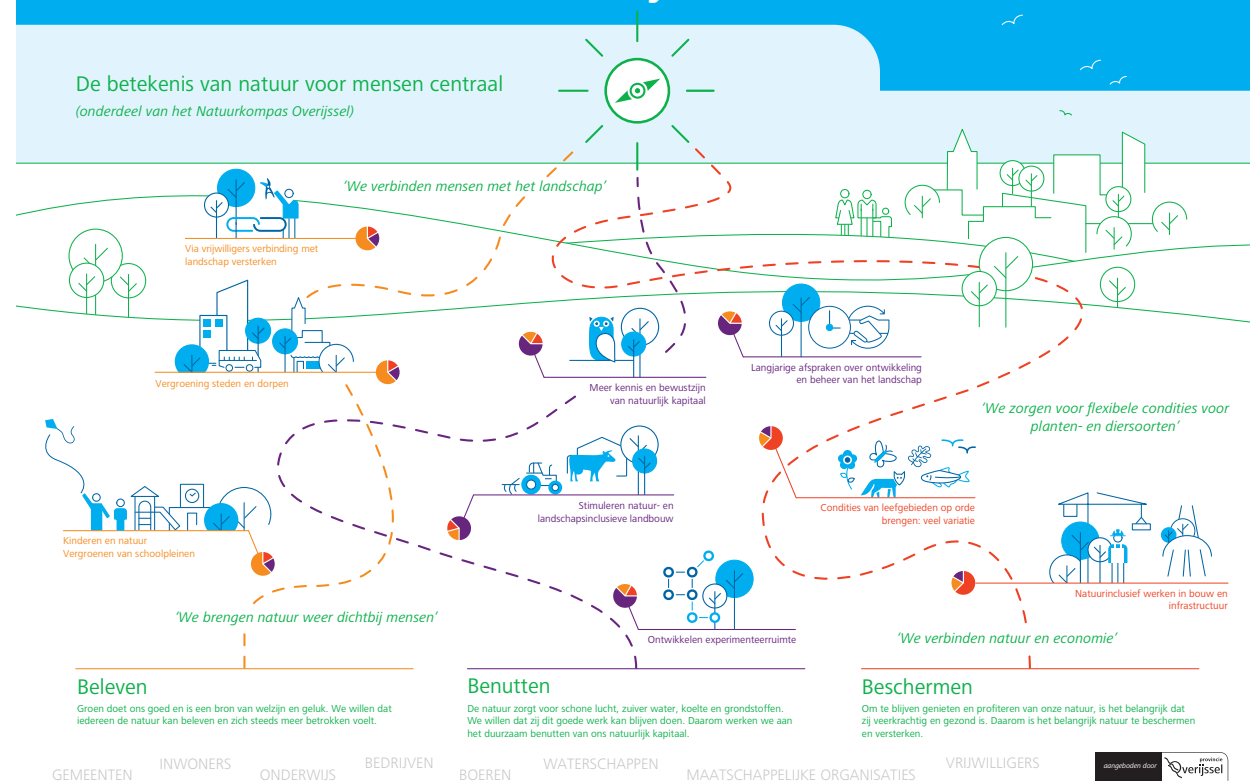
2018: Jaar van de Huiszwaluw

Truus Hoessler, Natuurhus Almelo

Vogelbescherming en Sovon kiezen ieder jaar voor een vogelsoort om meer aandacht aan te besteden. 2018 is uitgeroepen tot 'Jaar van de Huiszwaluw'.

Natuur voor elkaar in Overijssel

De betekenis van natuur voor mensen centraal
(onderdeel van het Natuurkompas Overijssel)

Sinds de eeuwwisseling vertonen de aantallen enig herstel en hier en daar lijkt de soort zelfs ook als stads-vogel terug te keren. De oorzaken voor de achteruitgang op de lange termijn zijn niet geheel duidelijk, maar hangen waarschijnlijk samen met de afname van vliegende insecten en (plaatselijk) met een gebrek aan geschikte nestlokaties. Ook is onduidelijk waardoor het recente herstel wordt veroorzaakt, en hoe dat verder is te stimuleren. Dat gaat de Vogelbescherming in het Jaar van de huiszwaluw samen met Sovon onderzoeken. Zo gaan ze kijken welke omgevingsfactoren een rol spelen bij nieuwe kolonies en kolonies waar het goed gaat. Dit wordt vergeleken met kolonies die minder succes hebben.

Tel mee!

Nog niet in alle regio's worden voldoende kolonies van Huiszwaluwen geteld om de aantalsontwikkeling goed te kunnen volgen. Dit is wel heel erg belangrijk om de huiszwaluw te kunnen helpen. Telt u mee? Bekijk welke kolonies er een teller kunnen gebruiken. Of meld een nog onbekende kolonie aan via www.sovon.nl/huiszwaluwkolonie

De landelijke aantallen broedparen van de huiszwaluw zijn de afgelopen 50 jaar sterk afgenomen. Vooral in sommige steden is de huiszwaluw nagenoeg verdwenen.

Meer weten? Lees de folder 'Huiszwaluw zoekt (onder)dak' in onze groene bibliotheek. Of kijk ook op: www.vogelbescherming.nl/huiszwaluw.

Truus Hoessler, Natuurhus Almelo

Het kleine lieveheersbeestje en de dieren in de wei: een leerrijk verhaal boordevol weetjes Auteur: Friederun Reichenstetter

Een even zo mooi boek als de vorige titel van dezelfde schrijver. Nu is het lieveheersbeestje de hoofdpersoon. Het kleine diertje vliegt vrolijk rond in de lentezon. Maar wat zit daar op de bloemen? Een prachtig gekleurde vlinder die eens een rups was! En wie rent er door het gras? Is het een haas of een konijn?

Zo gaat het verhaal verder en worden heel veel dieren die je in de (natuurlijke) weide tegen zou kunnen komen behandeld. Ook nu weer is in een mooi verhaal veel informatie gestopt. Ook dit boek is prachtig geïllustreerd door Hans-Günther Döring.

De kleine mees en haar vriendjes: een leerrijk verhaal boordevol weetjes over vogels Auteur: Friederun Reichenstetter

Een prachtig boek over een jongen en een meisje die heel nieuwsgierig zijn naar wat de vogels in hun tuin allemaal doen. De ouders vertellen met veel enthousiasme. Het verhaal gaat van tuin naar bos, weide, strand etc. Het boek is geïllustreerd met mooie, natuurgetrouwe tekeningen.

Geschikt om voor te lezen. De iets oudere kinderen kunnen het boek zelf lezen.

Dieren om ons heen: Zwaluw Auteur: Stephen Savage

Met dit boek kom je van alles te weten over zwaluwen in het algemeen. Ook wordt specifiek de levenscyclus van de boerenzwaluw gevolgd. Tevens wordt beschreven welke gevaren de zwaluwen bedreigen en wat wij kunnen doen om ze te helpen.

Het boek bevat grote, duidelijke foto's en tekeningen. Het is geschreven voor kinderen vanaf ongeveer 8 jaar, maar ook zeker geschikt als eerste kennismaking voor volwassenen.

Nieuwe natuurouders gezocht!

Hoe interesseer je kinderen voor alles wat er buiten te beleven valt? In de IVN-Natuuroudercursus leer je hoe je kinderen betreft bij de natuur. Daarom start de IVN-afdeling in september weer een nieuwe natuuroudercursus. Heeft u interesse? Meld aan!

Cursus start september 2018

Als natuurouder help je bij de natuurlessen op de school van je (klein)kind of bij andere natuuractiviteiten, zoals de Scharrelkids van het IVN of in de kinderopvang. Je ondersteunt bij de lessen die de leerkracht geeft en je bent, als groep natuurouders, actief op school of bij het IVN.

Wat wordt er zoal behandeld?

- Voorjaar en vogels
- Bloemen, planten
- Waterdieren
- Bodemdieren, schimmels
- Paddenstoelen
- Kringlopen
- Diersporen
- Alle leskisten die je kan lenen voor de school
- Het groene schoolplein

De cursus wordt mede mogelijk gemaakt door het IVN Landelijk Bureau. De cursus bestaat uit ongeveer zes bijeenkomsten van 2,5 à 3 uur.

Meer informatie en aanmelden kan via ivn.almelo@gmail.com.

Locatie: Tijdelijk Natuurhus, Deldensestraat 205, Almelo.

IVN (Instituut voor natuureducatie en duurzaamheid) werkt aan een beleefwereld waar contact tussen kind en natuur vanzelfsprekend is, zodat kinderen spelenderwijs een band opbouwen met de natuur. Thuis, in de buurt, op school. Zo ontdekken ze zelf de waarde van de natuur. Goed voor het kind en de natuur!

Volg IVN Almelo op Facebook:

www.facebook.com/IVN-Almelo.

Expositie 'Nederland Zoemt'

Truus Hoessler, Natuurhus Almelo

Van 14 april tot en met eind augustus 2018 is een tentoonstelling over wilde bijen te zien in elf natuurhistorische musea door heel Nederland. Zo ook in het museum Natura Docet Wonderryck Twente. Deze tentoonstelling is een onderdeel van het project 'Nederland zoemt'. Het project laat mensen kennismaken

met de wilde bij in Nederland. Gedurende de hele zomer organiseert Natura Docet Wonderryck Twente, naast de expositie, ook verschillende activiteiten.

Meer weten? Kijk ook op www.wonderryck.nl.

Sta even stil, zoom eens in!

Ellen Rodenstein, 't Iemenschoer

Een alledaagse wandeling met de hond, even snel, want er is nog zoveel te doen! Maar als je in gedachten al met het volgende bezig bent, mis je veel! Stop even, zet je gedachten stil, kijk om je heen en geniet!

April: Aan de vooravond van de Nationale Bijentelling is in het nieuws dat de natuur een ware bloeiexplosie beleeft vanwege het mooie weer. Een waar genot voor mens en dier! Met zoveel geuren, kleuren in de warme buitenlucht, waan je je op een verre vakantiebestemming. Maar sta even stil, het is april en je bent 'gewoon' thuis! Daar waar de narcissen vorige week nog bloeiden, bloeien nu de zachtvioletten pinksterbloemen geflankeerd door lachende madeliefjes. In onze achtertuin zie ik de paardenbloemen als stralende zonnetjes in het gras en tussen de terrastegels prijken.

Mmmm, lekker!

Ik onderbreek de wandeling met de hond even en neem de geuren, kleuren, en geluiden in me op. Een lichte

bries en een licht snorrend geluid trekken mijn blik naar een wat ongecontroleerd vliegend insect, een hommeltje, prachtig! Natuurlijk zijn de omstandigheden een rijkgepulde dis voor de kleine vliegers en struikers. Bij terugkomst loop ik langs mijn 'eigen' vliegers, de honingbijen. Zoals wel vaker, blijf ik even staan om de activiteiten op de vliegplank van de kast te bekijken. De overdaad aan bloei, maakt dat de bijen haast lijken te hebben. Je weet wel, als er zoveel lekkers op tafel staat dat je graag zoveel als mogelijk wil proeven en bewaren.

Een blik in de bijenkast laat mij een fraai palet aan stuifmeelkleuren zien die vakkundig is aangestampt door de werksters, voor later...

Seizoenspalet

Een fijne gedachte dat je in een uitgave van juni terug kunt kijken op zo'n mooie periode in april. Ik ben benieuwd of er op het moment van deze uitgave dan ook weer een nieuw en overvloedig palet beschikbaar is voor de kleine vliegers en struikers.

Vast wel, want onze natuur heeft seizoenen die met een klein beetje welwillendheid van ons veel kan geven. Ook dan zal ik mijn wandeling met de hond weer even onderbreken om stil te staan en in te zoomen op het moment dat mijn zintuigen aandacht vragen.

Probeer het ook eens. Sta even stil, zoom eens in. Ik kan het je van harte aanbevelen.

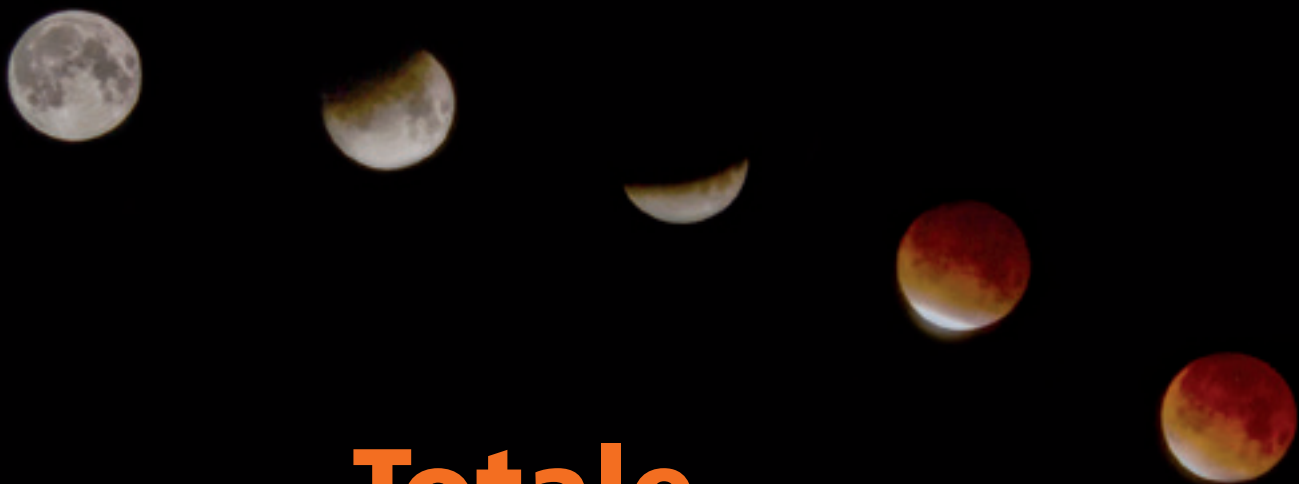
HAN'S NATUURVOEDING

*Het biologische avontuur voor al
uw dagelijkse boodschappen!*

Wij verkopen producten uit de
biologische landbouw waar het respect
voor mens, dier en plant voorop staat.

Openingstijden
Maandag t/m vrijdag 09.00 - 18.00 uur
Zaterdag 09.00 - 17.00 uur

Han's Natuurvoeding • Schuttenstraat 4
7607 JA Almelo • Tel.: (0546) 81 00 25
www.hansnatuurvoeding.nl

Totale maansverduistering

Edwin Sarink, AstronA

In de nacht van vrijdag 27 op zaterdag 28 juli 2018 vindt een totale maansverduistering plaats. De Maan beweegt dan door de schaduw van de Aarde, zodat er geen direct zonlicht meer op het maanoppervlak valt en de hele maan veel donkerder is dan normaal. Het begin van de verduistering is niet te zien omdat de maan dan nog niet opgekomen is. Het grootste gedeelte kunnen we echter wel waarnemen vanuit Nederland.

De maan beweegt door de kernschaduw van de aarde en wordt daardoor sterk verduisterd. De eclips begint om 19:14 uur en staat bij het maximum om 22:22 uur en eindigt pas om 1:31 uur.

Een totale maansverduistering is indrukwekkend om te zien. Tijdens de totaliteit, die duurt van 21:31 tot 23:14 uur, bevindt de Maan zich volledig in de kernschaduw van de Aarde en valt er geen direct zonlicht meer op

de Maan. Een beetje licht van de zon schijnt door de aardatmosfeer en wordt gebroken. Daardoor kan dit licht het maanoppervlak alsnog bereiken. Dit is met name rood licht, waardoor er een rode gloed over de Maan komt. Deze fase wordt ook wel Bloedmaan genoemd, en duurt bij deze eclips maar liefst 104 minuten. Doordat de verduistering erg centraal is, is dit effect bij deze eclips bijzonder sterk.

kleding voor een actief buitenleven

heren o.a.
Culture
HV Polo
Alan Red
Cavallaro
Vanguard
PME Legend (parkeren kan in de Hagenborgh garage)

exclusive & casual clothing

Split Level

men - women

dames o.a.
Mac
Oska
HV Polo
Cavallaro
Juffrouw Jansen
Aventures des Toiles

Grotestraat 104 Almelo 0546 811411 www.splitlevel.nl

<< Maansverduistering, foto Dave Mason

Leo Triplet

Dave Mason, AstronA

Deze populaire groep is beroemd als de Leeuwendrieling (Leo Triplet) — een samenschooling van drie magnifieke melkwegstelsels in één oogopslag. Deze groep stelsels bekoren zelfs wanneer ze met slechts heel bescheiden telescopen worden bekeken. Ze heten achtereenvolgens NGC 3628 (rechts), M 66 (boven links), en M 65 (beneden links).

Alle drie zijn het spiraalstelsels. Ze zien er zo verschillend uit, omdat hun melkwegschijven elk over een andere hoek ten opzichte van onze gezichtslijn zijn georiënteerd. NGC 3628 zien we precies edge-on (van opzij), met verduisterende stofbanden die het vlak van dit stelsel doorsnijden. De schijven van M 66 en M 65, daarentegen, zijn beide voldoende gekanteld (geïnclineerd) om ons hun spiraalstructuur te tonen.

Het beeldveld van de Leeuwendrieling bestrijkt meer dan 500.000 lichtjaar op de geschatte afstand van deze drieling van zo'n 30 miljoen lichtjaar.

Bron: de.sterren.net.

Dave Mason (Astrophotography) fotografeerde de Leo Triplet vanuit de achtertuin, met een 80mm f6 refractor en Canon 40D DSLR, met een belichting van 39x 5minuten (totaal 3uur 15min).

Planeten, pronkstukken en een prachtig paar

Edwin Sarink, AstronA

Gedurende de zomermaanden kunnen we de gasreuzen Jupiter en Saturnus en de aardachtige planeet Mars bewonderen. Dit zijn voor amateurastronomen de mooiste planeten om te observeren en te fotograferen. Helaas wordt dit bemoeilijkt door de lage stand van de planeten boven de horizon. Dus voor betere observaties moeten we naar zuidelijke landen reizen.

Jupiter

Jupiter was op 9 mei in oppositie (dichtste nadering tot de aarde), maar is de komende maanden nog goed waar te nemen. De planeet staat in het sterrenbeeld Weegschaal. Bekijk eens met een kleine kijker (vogelkijker) hoe de 4 Galileïsche manen Io, Europa, Ganymedes en Callisto van positie veranderen gedurende een avond.

Waarschijnlijk komt er binnenkort een einde aan de Juno-missie en verdwijnt deze ruimtesonde in de atmosfeer van Jupiter. Deze missie heeft veel prachtige beelden en nieuwe informatie opgeleverd. Kijk voor een 3D infraroodopname van de cyclonen en anticyclonen rond de noordpool van Jupiter op www.astrona.nl.

Sterrenhemel 21 juli 2018 om 23.00 uur

Saturnus

Vanwege de baanbewegingen van de Aarde en Saturnus om de zon, vindt een Saturnus-oppositie gemiddeld iedere 378 dagen plaats. Tijdens de oppositie van dit jaar op 27 juni staat Saturnus vergeleken met andere opposities verder weg van de aarde en is daardoor minder goed waar te nemen.

Mars

Op 27 juli is Mars in oppositie. Toevallig vindt er op die dag ook een fraaie volledige maansverduistering plaats. Aangezien de aarde tussen de zon en de maan staat –het is volle maan– zien we Mars in de buurt van de maan. Beiden ‘staan’ in het sterrenbeeld Steenbok. Gezien de elliptische banen van de aarde en Mars is de afstand van Mars tot de aarde tijdens de oppositie niet altijd gelijk. Dit jaar is de afstand klein en zien we Mars relatief groot en helder. Natuurlijk is Mars de weken voor en na de oppositie ook goed waar te nemen. Met een telescoop kunnen we de poolkappen zien en bij sterke vergroting ook donkere gebieden op het oppervlak.

Pronkstukken

Tijdens de zomermaanden kunnen we in sterrenbeeld Lier de mooie Ringnevel (M57) waarnemen. Het is een uitdijende gasschijf om een ster die aan het einde van zijn leven is. De duizenden sterrenpuntjes in de bolvormige sterrenhoop M13 in Hercules tonen hun ware pracht vooral gezien door een grote telescoop.

Een prachtig paar

Als je naar het sterrenbeeld Zwaan kijkt dan is de ster Albireo geen opvallende verschijning. Door een (kleine) telescoop is het echter één van de mooiste dubbelsterren om waar te nemen. Hij bestaat uit een heldere goudkleurige ster en een kleinere blauwe begeleider. Het is een binaire dubbelster. Dat wil zeggen dat de sterren om een gemeenschappelijk zwaartepunt draaien.

Kortom...weer veel moois te zien deze zomer!

Bescherm uw kostbare bezit

Plaagdierbestrijding
•
Houtwormbestrijding
•
Bedrijfshygiëne

DIERPLAAG CONTROL
Specialist in preventie en bestrijding

Tel. 0546 563017
www.dierplaagcontrol.nl

Dierplaagcontrol heeft de volgende certificeringen: KAD VCA EYM IPM

Weidebeekjuffers houden van schoon en iets stromend water. Met het Plan Weidebeekjuffer hopen we dat het in de Aa en de Weezebeek straks gonst van de weidebeekjuffers.

Weidebeekjuffer

Ron Poot, KNNV

Gemeente Almelo wil een adoptieplan starten voor de weidebeekjuffer. Deze prachtige libellensoort staat symbool voor schoon water en een rijke biodiversiteit. Aan de hand van dit adoptieproject is het de bedoeling dat op allerlei manieren aandacht komt voor de biodiversiteit in en om de stad. Veel soorten zijn in de loop der jaren verdwenen. Met dit adoptieplan kunnen we de bewoners van de stad bewust maken dat natuur in de omgeving gezond en belangrijk is.

Landschap Overijssel en gemeente Almelo zijn initiatiefnemer en hebben diverse instanties betrokken, zoals Stichting Natuurhus Almelo, waterschap Vechtstromen, onderwijsinstellingen en de gemeentelijke beheerders Openbare Ruimte. In 2017 zijn er al een paar bijeenkomsten geweest met vertegenwoordigers van deze groepen. Evelien Stegeman-Broos en ondergetekende waren er bij.

Er ligt een kanskaart, met daarop aangegeven waar de weidebeekjuffer voorkomt en waar hij hopelijk over een aantal jaren ook zal zijn. Er zijn hotspots genoemd, waar de weidebeekjuffer te zien zal zijn. Het waterinfocentrum De Peeze aan De Doorbraak en het DoePark De Hagen zijn van die plekken waar alles gedaan wordt om het de weidebeekjuffer naar de zin te maken. Er komt een Rondje Almelo, waarin de weidebeekjuffer wordt genoemd en ook is er een school, De Zegge, die het schoolplein wil vergroenen. Verder monitoren we

hoe het komende jaren gaat met de soort, die vraag is neergelegd bij het Natuurhus.

Het gaat bij dit adoptieplan natuurlijk niet alleen om de weidebeekjuffer, hoe mooi ze ook is. Het hogere doel is aandacht te vragen voor natuur en milieu. Door meer betrokkenheid laten we zien dat een schone en rijke natuurlijke omgeving van levensbelang is voor iedereen. In 2018 moet het plan op tafel komen en zullen we zien welke activiteiten gerealiseerd kunnen worden. De gemeente heeft ook middelen beschikbaar gesteld, zodat het niet alleen bij plannen schrijven blijft.

Adoptieplannen zijn niet nieuw. Landschap Overijssel heeft meer gemeenten enthousiast gevonden voor dit initiatief. Zo heeft gemeente Hof van Twente de steenuil al geadopteerd, Enschede de boomkikker en Twenterand maakt zich sterk voor de patrijs.

De zes verenigingen hebben samen een heel gevarieerd en breed activiteitenaanbod voor hun leden (samen bijna 1.000) en belangstellend publiek. Zo heeft het NIVON een leeskring en er zijn werkgroepen fotografie, olieverf-schilderen, patchwork/quiltten en tekenen/schilderen. In deze groepen staat het gezamenlijk bezig zijn met de hobby centraal, soms wordt iemand uitgenodigd voor het geven van instructie. Groei & Bloei organiseert onder andere lezingen over tuinonderwerpen en excursies naar fraaie tuinen. Het KNNV verricht veel veldonderzoek naar planten en dieren. Bijenvereniging 't Iemenschoer geeft informatie over het houden van bijen, AstronA geeft educatie op het gebied van de sterrenkunde en IVN schenkt veel aandacht aan educatie over duurzaamheid, natuur en milieu.

IVN - KNNV excursieprogramma 2018

Als de excursie per auto is, worden de deelnemers (ook de automobilisten) vriendelijk verzocht zich aan te melden bij Henri Jansen, telefoon 0546 87 05 86. Dit nummer kunt u ook bellen voor nadere informatie.

Tenzij anders vermeld, is het verzamelpunt: zwembad het Sportpark aan de Sluiskade N.Z. in Almelo. Bij de dagexcursie lunchpakket en drinken meenemen. Houd ten allen tijde rekening met het weer en de weersverwachting. Waar nodig: minimaal 24 uur van te voren aanmelden. Instappen? Carpoolen op basis van het delen van de reiskosten.

(Vertrek)adressen activiteitenkalender:

Beeklustpark:	Kinderboerderij/Stadsboerderij/Park: parkeren bij Ledeboerslaan 3, Almelo
Canisius:	Langs het Slot tussen Canisius en firma Toon Langeveld
Nivon-nus:	Smetanastraat 55A, Almelo
Ootmarsum:	Parkeerplaats hoek Oldenzaalsestraat en Wolfsbree
Oude weverij:	Sluiskade NZ 14, Almelo
Schelfhorst:	Winkelcentrum Schelfhorst, Stins 1, ingang oostzijde (optiek)
De Schouw:	Kerkplein 3, Almelo
Tijdelijk Natuurhus:	Deldensestr. 205, Almelo
Zwembad:	Het Sportpark, Sluiskade NZ 126, Almelo
De Hagenborgh:	Tussen Action en Wok, Almelo
Kriekenhaar:	Kriekenhaar 11, Bornerbroek
Meestershuis:	Ypeloschoolweg, Ypelo
Fayersheide:	Walstraat, Vriezenveen
Noordikslaan:	Noordikslaan 47, Almelo
Korenmoen:	Korenmoen 'De Hoop', Nieuwstraat 71, Almelo
Erve Peeze	Informatiecentrum de Doorbraak, Bornerbroek
Korenmoen de Hoop:	Nieuwstraat 71a, 7605 AB Almelo

Hieronder vindt u de activiteitenkalender. De meest actuele versie vindt u op www.natuurhusalmelo.nl

Tip! De activiteitenkalender is uitneembaar, dus bewaren aan het prikbord kan!

JUNI 2018

Datum	Activiteit	Tijd	Plaats/vertrek	Aanmelding	Vereniging	Kosten
wo 20	Zomeravondwandeling Vasse	18.30-21.30	Zwembad	Henri Jansen 0546 87 05 86	IVN/KNNV	vervoerskosten
za 23 en zo 24	Open tuinen weekend	10.00-17.00	zie www.almelo.groei.nl	www.almelo.groei.nl	Groei & Bloei	gratis

JULI 2018

Datum	Activiteit	Tijd	Plaats/vertrek	Aanmelding	Vereniging	Kosten
za 7	Dagtocht met de bus naar de kop van Overijssel	zie www.almelo.groei.nl	Sporthal Schelfhorst	www.almelo.groei.nl	Groei & Bloei	leden € 40 niet-leden € 45
vr. 27	Totale Maansverduistering	21.30-23.30	zie www.astrona.nl	www.astrona.nl	AstronA	zie www.astrona.nl

AUGUSTUS 2018

Datum	Activiteit	Tijd	Plaats/vertrek	Aanmelding	Vereniging	Kosten
do 2	Zomerexcursie: Ons Joppe, Ampie's Berg en kwekerij Het Binnenland	zie www.almelo.groei.nl	Woonboulevard	www.almelo.groei.nl	Groei & Bloei	€ 5 + kosten eigen vervoer of carpoolen € 7
zo 12	Persidenavond	21.00-23.00	Noordiklaan	www.astrona.nl	AstronA	leden gratis, niet-leden € 3
14 t/m 17	Fietsvierdaagse	1 hele dag	Op de route	info@iemenschoeralmelo.nl	Bijenvereniging gratis	
					't Iemenschoer	

SEPTEMBER 2018

Datum	Activiteit	Tijd	Plaats/vertrek	Aanmelding	Vereniging	Kosten
za 1	Najaars-excursie naar 't Kloosterhölke in Eefde en de Uiterwaard in Epse	Zie www.almelo.groei.nl	Woonboulevard	www.almelo.groei.nl	Groei & Bloei	zie www.almelo.groei.nl
zo 23	Start Natuuroudercursus	19.30-21.30	Tijdelijk Natuurhus	ivn.almelo@gmail.com	IVN	gratis
zo 23	Scharrelkids 4-6 jaar Bodemdierpjes	10.00-12.00	Tijdelijk Natuurhus	scharrelkids@natuurhusalmelo.nl	IVN	leden gratis, niet-leden € 3
wo 26	Scharrelkids 7-12 jaar Bodemdierpjes	10.00-13.00	Tijdelijk Natuurhus	scharrelkids@natuurhusalmelo.nl	IVN	leden gratis, niet-leden € 3
	Informatieavond: Mooie borders en prachtige combinaties Martje v.d. Bosch	20.00-22.00	De Schouw	www.almelo.groei.nl	Groei & Bloei	leden gratis, niet-leden € 3
zo 30	Almelo Allee	Op de route		info@iemenschoeralmelo.nl	Bijenvereniging gratis	
					't Iemenschoer	

OKTOBER 2018

Datum	Activiteit	Tijd	Plaats/vertrek	Aanmelding	Vereniging	Kosten
za 6	Bollenmand maken bij voldoende deelname	zie www.almelo.groei.nl	zie www.almelo.groei.nl	www.almelo.groei.nl	Groei & Bloei	zie www.almelo.groei.nl
zo 7	Paddenexcursie in de Gravenallee	14.00-16.00	Brug over de Lolee	Henri Jansen, 0546 87 05 86	IVN/KNNV	gratis
za 13	Plantenruil	10.00	Beeklust	www.almelo.groei.nl	Groei & Bloei	gratis met koffie en thee
zo 14	Scharrelkids 4-6 jaar Kabouterpad	10.00-12.00	Tijdelijk Natuurhus	scharrelkids@natuurhusalmelo.nl	IVN	leden gratis, niet-leden € 3
zo 14	Scharrelkids 7-12 jaar Oer is stoer	10.00-13.00	Tijdelijk Natuurhus	scharrelkids@natuurhusalmelo.nl	IVN	leden gratis, niet-leden € 3
za 20	Dagexcursie naar het Lauwersmeer	8.00 uur	Zwembad	Henri Jansen, 0546 87 05 86	IVN/KNNV	Carpoolen vervoerskosten
wo 24	Informatieavond: Alle beestjes helpen, Marc Siepmann	20.00-22.00	De Schouw	www.almelo.groei.nl	Groei & Bloei	leden gratis, niet-leden € 3

NOVEMBER 2018

Datum	Activiteit	Tijd	Plaats/vertrek	Aanmelding	Vereniging	Kosten
zo 18	Scharrelkids 4-6 jaar, met Pieter de Pier de wijk in!	10.00-12.00	Tijdelijk Natuurhus	scharrelkids@natuurhusalmelo.nl	IVN	leden gratis, niet-leden € 3
zo 18	Scharrelkids 7-12 jaar, Zintuigenpad	10.00-13.00	Tijdelijk Natuurhus	scharrelkids@natuurhusalmelo.nl	IVN	leden gratis, niet-leden € 3
wo 28	Informatieavond: Chelsea Flower Show, Stefan Jaspers	20.00-22.00	De Schouw	www.almelo.groei.nl	Groei & Bloei	leden gratis, niet-leden € 3

DECEMBER 2018

Datum	Activiteit	Tijd	Plaats/vertrek	Aanmelding	Vereniging	Kosten
za 8	Kerstworkshop	Zie www.almelo.groei.nl	Zie www.almelo.groei.nl	www.almelo.groei.nl	Groei & Bloei	Zie www.almelo.groei.nl
zo 16	Scharrelkids 4-12 jaar dus beide groepen! Kerstknutselen	10.00-13.00	Tijdelijk Natuurhus	scharrelkids@natuurhusalmelo.nl	IVN	leden gratis, niet-leden € 3
eind december	Eindejaarswandeling voor leden		Georganiseerd door bestuur	Info volgt	IVN	

Zomerbollen

Annelieke Huurneman, Groei & Bloei

Misschien komt u tijdens het Open Tuinen Weekend van Groei & Bloei Almelo en omstreken dahlia's of gladiolen, crocosmia's en andere zomerbollen tegen. Het kan ook zijn dat u voor deze planten nog een paar weken moet wachten. De volle bloei is vooral vanaf augustus te zien. Deze planten vormen aan het eind van de zomer een bont kleurenpalet in de tuin. Voor deze prachtige bloemen moet u een vooruitziende blik hebben. U plant ze in het voorjaar, na de nachtvorst en ze bloeien tot diep in de herfst. Plant ze niet te diep, want ze hebben de warmte van de aarde nodig. Geef ze wat lauw water om de groei te bevorderen. In de loop van de zomer kunt u ze bijmesten.

Sommige bollen kunt u 's winters afdekken met wat blad. Ze overleven dan de winter. Andere bollen, zoals dahlia's moet u in de herfst, na de eerste nachtvorst uit de grond halen, schoon maken en koel wegzetten. Vergis u niet, de voorjaarsbollen moeten in de herfst de grond in: narcissen, tulpen, hyacinten en dergelijke. Dahlia, gladiol, begonia, calla, agapanthus, ornithogalum en vele andere bollen kleuren in de nazomer de tuin.

Eén van mijn favorieten is Crocosmia lucifer, vroeger bekend als montbretia. Een knol met een felrode bloem die bloeit op droge plekken, waar andere planten het moeilijk hebben. Ook de zaden van deze plant zijn zeer decoratief. Wordt de knol te groot, dan kunt u hem in april delen. Afgelopen winter heeft de plant in mijn tuin het overleefd onder een dik bladerdek.

Crocosmia lucifer

<< *De bekende Dahlia bishop of Llandaff*

Al deze planten kunnen hoog worden en moeten worden gesteund met bijvoorbeeld rijshout. Zet ze tussen grassen of kruiden of hoge vaste planten, zoals venkel of Verbena bonariensis (ijzerhard). Bij kwekerij de Boschhoeve in Wolfheze zet men dahlia's in de moes-tuin. Een prachtig gezicht en zeer de moeite waard om te gaan bekijken. De Boschhoeve heeft in augustus een zomerbloemenfestijn.

Gladiolen

Vroeger zag ik gladiolen vooral bij wandelevenementen, zoals de Nijmeegse wandelvierdaagse. Een ietwat ouderwetse plant. Tegenwoordig weer helemaal 'nieuw' in de bloementuin. Dat bracht mij bij de uitdrukking 'De dood of de gladiolen'. De betekenis, ik waag het erop: Het wordt een mislukking of een glorieuze overwinning. Dat is ook wel van toepassing als je een onbekende plant in de tuin zet. Hoewel ik de uitdrukking niet gebruik bij het planten.

Misschien komt deze uitdrukking uit de wielersport. De wielrenner die de wedstrijd won kreeg een bos gladiolen. De wielrenner Gerrie Knetemann wordt vaak genoemd als bedenker van 'De dood of de gladiolen'. In de wielersport is het gebruikelijk om er helemaal voor te gaan. Waarschijnlijk verwijst de uitdrukking naar een Romeins gladiatorengevecht. Een gladiator werd ofwel gedood of bedolven onder gladiolen. Gladio betekent zwaard. De bladeren van de gladiol zijn zwaardvormig. Gladiolen worden ook zwaardlelies genoemd. Tenslotte zorgde Louis van Gaal ervoor dat ook in Duitsland 'Der Tod oder die Gladiolen' zijn entree deed.

Geniet van een kleurrijke zomer!

Een gladiol in een nieuwe kleur

Open Tuinen Weekend

Het Open Tuinen Weekend van Groei & Bloei Almelo en omstreken is een jaarlijks terugkerend evenement. Tuineigenaren laten hun privé-tuin zien. Eenmalig kan men een kijkje nemen in de tuin. Een divers aanbod van tuinen staat u te wachten. Van harte welkom op 23 en 24 juni!

Meer informatie? Kijk voor de juiste adressen van de gratis te bezichtigen tuinen op www.almelo.groei.nl.

Dansende

beekjuffers

Eveline Stegeman-Broos, KNNV

Libellen, zweefvliegen, schietmotten en muggen leven langer onder water dan erboven. Veel mensen staan er niet bij stil dat deze rondvliegende insecten, die je ziet langs de waterkant, als larve in het water leven.

Ze zijn er weer! Die prachtig metaalblauwe juffers die op een vlinderachtige wijze over het water vliegen. Het zijn de mannetjes van de weidebeekjuffer. Ze waken over hun territorium en zodra er een vrouwtje in de buurt komt begint de balts om het vrouwtje zo ver te krijgen dat ze wil paren. Overigens mogen de vrouwtjes er ook zijn, maar door de grasgroene metaalachtige kleur vallen ze veel minder op dan de mannetjes. Beekjuffers zijn net wat groter en daardoor opvallender dan de andere waterjuffertjes. Ze horen net zoals de keizerlibel en de viervlek tot de libellen. In tegenstelling tot deze grote jongens houden ze echter de vleugels in rust samengevouwen langs het lichaam. De grote libellen houden de vleugels in rust in uitgespreide positie.

Uitsluipen

Vanaf mei beginnen de weidebeekjuffers (*Calopteryx splendens*) uit te sluipen. De larve heeft een lange periode onder de waterspiegel geleefd. Daarna kruipt de larve uit het water via stengels van waterplanten of over-

hangende planten en struiken langs de oever. Het huidje van de larve scheurt open en de volwassen libel sluipt uit. Het duurt even voordat de juffer zo ver is dat ze weg kan vliegen en op kleur kan komen. Dit is een gevaarlijke en kwetsbare periode voor de juffer. Ze heeft een aantal weken de tijd om een partner te zoeken en haar eitjes af te zetten. Dit gebeurt op stengels van waterplanten. Bijzonder van de weidebeekjuffer is dat ze helemaal kopje onder gaat met de kop naar beneden om de eitjes in een plantenstengel af te zetten. Dat doet geen enkele andere juffer. Dit alles onder het wakend oog van het mannetje dat zijn vrouwtje goed in de gaten houdt en mannelijke indringers weg jaagt.

Kleine larven worden groot

De eitjes transformeren uiteindelijk in kleine larven, die na meerdere vervellingen ongeveer zo lang worden als een fors luciferhoutje. Het zijn opvallende larven. Stevig gebouwd met drie spitse staartlamellen en opvallend lange antennen die recht voor de kop uitsteken.

<< Vrouwtje weidebeekjuffer

Snelle zwemmers zijn het niet. Met de lange poten lopen ze traag over de bodem en tussen de waterplanten. Ze kunnen zich met die lange poten wel goed vasthouden aan allerlei objecten in het water waardoor ze amper opvallen, zeker als ze niet bewegen. Ze voeden zich met allerlei kleinere waterdiertjes in het water. Met hun uitklapbare monddelen scheppen ze een onoplettend diertje in een flits naar binnen. In tegenstelling tot andere libellen hebben de beekjuffers een ruitvormige opening in hun vangmasker zitten. Mogelijk dient dit om de weerstand in het water te verminderen bij het vangen van prooien.

Beken in open landschap ideaal

De weidebeekjuffer is een soort die algemeen voorkomt, maar dat wil niet zeggen dat je dit prachtige dier overal tegenkomt. Ze stelt wel degelijk eisen aan haar leefomgeving. Bij voorkeur moet het water stromen, ook in de zomerperiode. Het is een zoonaanbidster, dus veel schaduw langs de waterloop is niet wenselijk. De vrouwtjes hebben ook de voorkeur voor aanwezigheid van waterplanten om eieren af te zetten, het liefst op een plek waar de stroming optimaal is.

Voor de mannetjes is een goed ontwikkelde oevervegetatie van waaruit ze hun territorium kunnen bewaken en hun baltsvluchten kunnen uitvoeren noodzakelijk. De juffers komen ook wel voor in grotere kanalen en slootachtige beken die er minder optimaal uitzien. Het water moet dan echter wel zuurstofrijk zijn. Te veel organische belasting, bijvoorbeeld door overstorten in combinatie met stilstaand water, wordt niet verdragen. Ook waterlopen die helemaal dicht groeien met watervegetatie of verstikt worden door kroos zijn ongeschikt voor deze juffers. Watertjes die droog vallen zijn helemaal funest.

Help je mee?

Het zou toch mooi zijn als meer beken binnen de gemeentegrens van Almelo, zoals bijvoorbeeld de Almelse Aa, geschikt bevonden zouden worden door deze mooie blauwe beekjuffer, zodat meer mensen kunnen genieten van dit prachtige dier. Om een beter beeld te krijgen van de verspreiding van deze weidebeekjuffer is alle hulp welkom. Ga je fietsen, wandelen of kanoën in en langs Almelse wateren, geef dan je waarnemingen door. Bij voorkeur via de site www.waarneming.nl maar je mag je waarnemingen ook doorgeven via de site van de KNNV of het Natuurhuis natuurlijk. Als je dit ook nog met een foto doet is dat helemaal geweldig.

Larve weidebeekjuffer

De bijzondere natuur

rond Ypelo

Martin Mulder, IVN

Regelmatig organiseren de verenigingen van het Natuurhus excursies naar Ypelo en omgeving. De start is meestal bij het Akkerhus naast het Ypeloschooltje. Vandaar kun je een aantal mooie wandelingen maken met zowel heel oude als nieuwe natuur. Een bezoek aan deze bijzondere natuur in de buurt van Almelo is zeker een bezoek waard!

Mokkelengoor (Staatsbosbeheer)

De oudste natuur is het historische overblijfsel uit het Weichseliën, de laatste ijstijd, dat zo'n 11.700 jaar geleden eindigde. Voor de aanleg van De Doorbraak was van het gebiedje nog maar een restant over. Nu is het Mokkelengoor 44 ha groot.

Het Mokkelengoor is in de ijstijd ontstaan toen de bodem permanent bevroren was, de zogenaamde permafrost. In de zomer ontdooide de bovenlaag een beetje en het vrijkomende water verzamelde zich op de laagste plekken in de regio. Hier dus. Toen het in de loop van de ijstijd warmer werd, ontstonden er zwakke plekken in de permafrost, waar het kwelwater door breuken in de permafrost naar boven werd geduwd. Het zomerse dooi- en kwelwater, bevroren elke winter weer en groeiden van jaar tot jaar aan tot een dikke ijslens. Die ijslens duwde de ontdooide laag naar boven, waardoor een heuvel ontstond. Rond het einde van de ijstijd

ontdooide deze zogenaamde pingo. De opgedrukte bovenlaag gleed af naar de randen en er ontstond een ingesloten natte laagte met een wal er omheen. Deze pingo-ruïne was eerst een open ven en is langzaam gaan verlanden. De afgestorven planten vormden laagveen. Daarbovenop ontstond soms ook nog hoogveen, als het veen hoger uitgroeide dan de omgeving en alleen nog gevoed kon worden door regenwater.

Veel van dit soort pingo-ruïnes zijn verdwenen door ontginning. Dit deel was echter zo nat, dat het niet geschikt was om te ontginnen voor landbouwkundig gebruik. Dit laatste natuurvluchtplekje heeft altijd de bijzondere flora behouden van het wilgenbroekbos en de open kwelvegetaties die daar bij horen. Helaas is het gebiedje zo kwetsbaar dat het niet betreden mag worden. In overleg met Staatsbosbeheer kun je een vergunning aanvragen om er met liefhebbers de flora te bestuderen en te bewonderen.

Op de open plekken vind je dotterbloemgraslanden met onder andere het melkviooltje (Viola persici-folia), diverse orchidee-soorten en bijzondere kwel-flora als beenbreek, moeraskartelblad en vetblad.

De Doorbraak (waterschap Vechtstromen)

De waterbuffer ligt aan het eind van de Doorbraak, een 13 kilometer langzaam stromende beek met overstromingsvlakten en gelaagde moerasbosjes. Door de natuurtechnische aanleg nam de nieuwe natuur heel snel bijzondere vormen aan. Voor het Natuurhus (IVN) aanleiding om dit gebied diverse keren te bezoeken. De voedselrijke, bewerkte, bemeste en met gif bespoten bovengrond is overal nauwkeurig afgegraven en aan boeren in de omgeving teruggegeven om hun vaak lage en natte weilanden mee op te hogen. Natuur blij en boer blij.

Natuur kun je niet aanleggen, maar moet ontstaan. De ontwikkeling van kale, maagdelijke ondergrond tot een stroomdal is van jaar tot jaar goed te volgen. De kenners ontdekken elk jaar nieuwe planten en dieren die zich daar weer thuis voelen. De Ierse Connemara paarden, met bloed van de vroegere Keltische pony, houden het gebied door begrazing voor tweederde deel open. Zo kan voldoende water worden afgevoerd. De beek heet overigens Doorbraak, omdat bij het Krikenhaar een zandrug, die vanuit het zuiden doorloopt tot Almelo, doorbroken moest worden.

Waterbuffer Dakhorst (waterwinmaatschappij Vitens)

Ga je van Ypelo richting Rectum, dan kom je de waterbuffer Dakhorst van waterwinbedrijf Vitens tegen. Een fraai stukje nieuwe natuur, dat dicht tegen de Exosche Aa is aangelegd. Je kunt er met de fiets dwars doorheen fietsen en je ziet dan vele watervogels die gebruik maken van deze nieuwe waternatuur.

Waterwinmaatschappij Vitens moest een deel van de waterwinputten bij Wierden sluiten, omdat die waterwinning verdrogende effecten had op het Natura 2000-gebied Wierdense Veld. Bij Rectum-Ypelo bleek een nieuwe grondwaterwinning mogelijk voor voldoende water uit de kraan. Er werden 12 nieuwe winputten geslagen, met een gemiddelde oppompdiepte van 40 meter. Daarnaast is de waterbuffer Dakhorst aangelegd. Een natuurgebiedje met een groot waterbekken, dat het hele jaar door van voldoende water wordt voorzien vanuit de Exosche Aa.

Scheiding tussen stadswater en landelijk water

De Exosche Aa voerde in het verleden het stadswater uit de Almelse Aa, de Weezebeek en de Wierdense Aa af naar De Regge. Maar dat stadswater is relatief vies water en mag niet meer naar de Bovenregge bij Rijssen. Het wordt nu afgevoerd via de nieuw aangelegde Wendel, die het vervolgens via de Veenleiding afvoert naar het einde van de Regge bij Ommen. Het schonere, landelijke Doorbraakwater gaat bij Ypelo wel linksaf via de rest van de Exosche Aa naar de Regge.

Het stuk Exosche Aa tussen de Wendel en de Doorbraak is open gebleven als hoogwateropvangbak voor hoge piekafvoeren van zowel de stedenband (Wendel) als het landelijk gebied (Doorbraak). Van bovenaf uit de Exosche Aa blijft altijd genoeg water aangevoerd om de waterbuffer Dakhorst permanent van voldoende water te kunnen voorzien. Hierdoor kan Vitens de komende 50 jaar voldoende drinkwater blijven oppompen. En het leverde een leuke plek op voor natuur en mens.

Bezoek zelf de omgeving van Ypelo eens wandelend of per fiets. Dat is zeker de moeite waard!

Padden veilig naar de overkant

Wiepke van de Vliet-Dijkstra, IVN

Er zijn dit voorjaar 378 padden veilig overgezet op de Oude Deldensestraat in het Nijreesbos. Helaas zijn er ook 116 dode padden (overreden) geteld. De hoogtepunten van de paddentrek waren op 10 maart (93 padden) en 3 april (70 padden).

De padden kunnen na het overzetten veilig de Doorbraak bereiken. De Doorbraak is hun voortplantingswater. Hier zetten de vrouwtjes de eiersnoeren tussen de waterplanten af. Deze eitjes worden daarna door de mannetjes bevrucht. Na de metamorfose van paddenvisjes naar padden kruipen de kleine padjes begin juni uit het water en zoeken massaal een veilig onderkomen. De oudere padden trekken in de loop van de zomer op hun gemak weer terug naar hun overwinteringsplek. Ze zijn dan intussen op krachten gekomen en niet meer zo stijf en uitgehongerd als vlak na hun winterslaap.

Er waren dit voorjaar ook veel bijvangst, zoals 19 kleine watersalamanders (helaas ook enkele dode exemplaren) en 36 kikkers (bruine en groene). Ook deze dieren zijn veilig de weg overgezet.

Na het stukje 'Hulp bij paddentrek van levensbelang' in het Almelo's Weekblad hebben zich maar liefst 12 nieuwe vrijwilligers voor de padden-overzetactie gemeld. Ze hebben dit voorjaar allemaal meegewerkt om de padden 's avonds en heel soms ook 's morgens over te zetten. Ze waren erg enthousiast en hebben te kennen gegeven volgend jaar weer mee te doen.

Mannetjes- en vrouwtjespadden

Het is leuk om het onderscheid tussen het mannetje en het vrouwtje te weten. De vrouwtjes zijn meestal groter en forser. De mannetjes zijn kleiner en slanker. Het mannetje heeft dikkere voorpoten en paringsborsteltjes op duimen van de voorpoten voor de grip op het vrouwtje. Deze borsteltjes zien er uit als kleine zwarte streepjes. Als je twijfelt of het een mannetje of een vrouwtje is, dan kun je de pad ook onder de oksels kietelen. Het mannetje geeft een kwakend geluid en het vrouwtje zegt niets. Padden lijken op kikkers, maar zijn knoestiger, hebben een drogere huid, lopen meer dan ze springen en hebben twee langwerpige klieren achter hun ogen. Kikkers hebben op die plek ronde oor-openingen zitten, met een vlies ervoor.

Er zijn veel manieren om de overstekende padden te helpen bij het oversteken:

- Het oprapen en overzetten van de trekkende padden.
- Het plaatsen van waarschuwborden.
- Het afsluiten van wegen.
- Het plaatsen van schermen (met ingegraven emmers).
- Het aanleggen van paddentunnels.
- Het aanleggen van een nieuw voortplantingswater (bijvoorbeeld een poel vlakbij de plaats waar de padden overwinteren).

IVN Zomerweek 2018: Land van Heerlijkheden

Van 3 t/m 10 augustus 2018 organiseren wij de 35e IVN Zomerweek. We verkennen het prachtige landschap van de stuwwal van Nijmegen en de rivier de Maas. Ontdek zelf waarom deze streek het Land van de Heerlijkheden wordt genoemd. Wij zorgen voor een compleet verzorgde excursie-week, geschikt voor alle natuur- en cultuurliefhebbers vanaf 7 jaar. Samen met lokale vrijwilligers en gidsen vullen we de week met een boeiend keuzeprogramma in de natuur. Stevige wandelingen en/of fietstochten vragen van alle deelnemers een goede conditie. Lidmaatschap van het IVN is niet vereist, wel een flinke dosis enthousiasme. Dus: alleen, samen of met (klein-)kind: schrijf je in voor een heerlijke actieve natuurweek in een mooi stukje Nederland.

De invloed van de Maas en de stuwwal hebben voor een landschap gezorgd met droge, zanderige rivierduinen, vennen en uiterwaarden. De mens heeft daaraan een prachtig cultuurlandschap met oude heerlijkheden, bossen en vestingstadjes toegevoegd. De vele overgangen zorgen voor een gevarieerde flora en fauna en een verscheidenheid aan natuurgebieden, zoals de Overasseltse en Hatertse vennen, de Ooijpolder, de Mookerheide en meer.

Bij de 3 Linden

Wij verblijven op de accommodatie 'Bij de 3 linden' te Alverna, een akkerbouwbedrijf met groepsaccommodatie en minicamping, aan de rand van de Overasseltse en Hatertse vennen. Je kunt zowel binnen- als buiten slapen (tent, camper, caravan), maar omdat het aantal binnenslaapplaatsen beperkt is (30 personen in twee- tot vierpersoonskamers), is tijdig reserveren noodzakelijk.

Wij zorgen voor:

- Slaapruimte in 2 tot 4 persoonskamers of u gebruikt uw eigen kampeermiddel
- ontbijt, lunch(pakket) en biologisch diner door Edel Catering (www.edelcatering.nl)

- koffie en thee
- een afwisselend keuzeprogramma met excursies, lezingen en ontspanning
- Fietsen op aanvraag

Deelnamkosten:

- IVN-ers en gezinsleden vanaf 14 jaar kamperen € 255,-; niet lid € 275,-
- IVN-ers en gezinsleden vanaf 14 jaar binnen slapen € 285,-; niet lid € 305,-
- Kinderen tot en met 13 jaar € 130,-

Voor mensen met een minimuminkomen is een korting mogelijk.

Kijk ook op www.ivn.nl/zomerweek of mail naar ivnzomerweek@gmail.com t.a.v. Herman Offereins. Per post naar: IVN-Zomerweek, Bronsveenlaan 59, 9665 AB Oude Pekela

Gespecialiseerd in spelt en desem producten

Ootmarsumsestraat 28, Almelo
Telefoon 0546 - 813211

Broccoli

(Brassica oleracea L. Var. italica Plenck)

Pierre Marnette, KNNV

Deze keer iets heel anders, namelijk een soort die tot ons voedselpakket behoort. Meestal in alle supermarkten te koop tegen een redelijke prijs.

Broccoli behoort tot de kruisbloemenfamilie (Cruciferae of Brassicaceae: toegestaan). Het is een wereldwijd voorkomend plantengeslacht dat bekend staat om de vele eetbare soorten. De familie verschaft veel van de wintergroenten. Een aantal van de soorten die naast broccoli geteeld worden zijn bloemkool, boerenkool en Chinese kool.

Broccoli komt van het Italiaanse 'brocco' wat spruit of koolspruit betekent. Het verwijst uiteindelijk naar de typische bouw van de bloemhoofdjes die met kleinere takken aan de complete stam vastzitten.

Broccoli is een koolsoort die in de Romeinse Oudheid werd gedomesticeerd uit een inheemse wilde kool in

Klein- Azië en het Middellandse-zeegebied. Later werd die in Italië verder gecultiveerd tot de koolsoort met eetbare roosjes. Het is dus geen wilde soort meer.

De broccoli die wij eten groeit het beste in ons gematigd klimaat, op een vochtige goed gedraineerde alkalische bodem en het liefst in de volle zon. De voorvaders van broccoli werden al gegeten in de tijd van Plinius de Oudere (23-79 na Christus).

Dat broccoli gezond was en is dat wisten de zuid Europese volken al heel lang. Het duurde echter tot 1992 voordat de stof geïsoleerd werd die verantwoordelijk bleek voor het beschermend effect tegen kanker. Die stof was Glucoafanine.

Geneeskrachtige werking

Dat broccoli lekker is, is een kwestie van smaak, maar dat het een genezende kracht heeft is wel bewezen. Het gaat vooral om de preventieve werking van deze groente. Broccoli heeft anti-carcinogene en antitumorale eigenschappen. Zo draagt het bij tot de preventie van: maag-, colon(dikke darm)-, mond-, longkanker. Bovendien stimuleert het de ontgiftende werking van de lever.

Broccoli werkt preventief bij oestrogeenafhankelijke kankers zoals borstkanker en baarmoederkanker en ovarium kanker. Het draagt bij tot de preventie van prostaat- en blaaskanker. Omdat broccoli zeer rijk is aan antioxidanten draagt het bij tot preventie van vroegtijdige ouderdomsverschijnselen, hart- en vaatziekten en cataract (vertroebeling van de ooglenzen). Broccoli levert een preventieve aanpak bij maag- en dunne darm-zweten, gastritis en pyrosis (zuurbranden, zure oprispingen).

Gaat u niet zelf dokteren, maar naar de huisarts of een natuurarts.

Markthandel Hans Wesselink

Aardappelen en fruit

Ook voor Uw fruitmanden

Bestellingen worden ook thuis gebracht

Tel: 0546 822 523

GP

Van de jonge natuurliefhebbers

Scharrelkids 2018

Yvonne Kuiphuis en Lynn Smit, IVN

23 september: Bodemdiertjes!

Meestal zien we ze niet, maar er leven heel veel diertjes in de bodem. Die gaan we van dichtbij bekijken. Ze lijken misschien een beetje eng en 'vies', maar samen gaan we ontdekken we dat ze juist heel nuttig en schoon zijn! Met loeppotjes kunnen we de diertjes goed bekijken en in een aquarium gevuld met aarde kunnen we ze bezig zien.

Datum: Zondag 23 september
Tijd: 10.00 – 12.00 uur
(voor kinderen van 4 t/m 6 jaar)
Tijd: 10.00 – 13.00 uur
(voor kinderen van 7 t/m 12 jaar)
Locatie: Tijdelijk Natuurhus

Aanmelden kan tot vrijdag 21 september op scharrelkids@natuurhusalmelo.nl.

14 oktober: Kabouterpad!

Het is herfst: de tijd van paddenstoelen en kabouters. Samen lopen we het Kabouterpad; een route met spelletjes en opdrachtjes die ons meenemen in de wonderlijke wereld van de herfst en de kabouters natuurlijk!

Datum: Zondag 14 oktober
Tijd: 10.00 – 12.00 uur
(voor kinderen van 4 t/m 6 jaar)
Locatie: Tijdelijk Natuurhus

Aanmelden kan tot vrijdag 12 oktober op scharrelkids@natuurhusalmelo.nl.

14 oktober: Oer is Stoer!

Hoe leefde de oermens vroeger? Wat deden ze de hele dag? Waar leefden ze van? Wij gaan enkele leefgewoonten uit de oertijd zelf beleven.

Datum: Zondag 14 oktober
Tijd: 10.00 – 13.00 uur
(voor kinderen van 7 t/m 12 jaar)
Locatie: rondom het Tijdelijk Natuurhus

Aanmelden kan tot vrijdag 12 oktober op scharrelkids@natuurhusalmelo.nl.

Heleen Eshuis: "Zorg voor onze aarde en een bruisend Natuurhus"

Jenny van Dorsten, IVN

Als er één de natuur met de paplepel ingegoten heeft gekregen, dan is het wel de co-voorzitter van het IVN, Heleen Eshuis. Van kleins af aan zat het IVN te vergaderen in hun voorkamer en op zondag wandelen en bij ieder vogeltje stilstaan: "Hoe heet ie dan?" Voeg daar aan toe dat beide ouders natuurgidsen zijn en vader ook nog biologiedocent...

Een jaar of twee geleden uitte haar vader, Albert Eshuis, zijn zorg over de toekomst van de afdeling in Almelo. Heleen bood aan te helpen op voorwaarde dat vader (oud-voorzitter) meedeed. En zo geschiedde. Getweeën stelden ze zich kandidaat voor het voorzitterschap en werden unaniem 'gekozen'.

In eerste instantie voor een jaar, want ze woont niet in Almelo en moet er toch wel even voor reizen. Voor een jaar dus en daarna moest het IVN Almelo weer op poten staan en moesten de leden het zelf weer oppakken. Hoewel ze zeer optimistisch is ingesteld, merkte ze wel dat dat niet lukte. "Je hebt toch echt wel vijf jaar

nodig om de afdeling een boost te geven, voordat je de mensen bereikt hebt en de campagnes rollen." En dan zijn er nog de dagelijkse dingen van het IVN, de activiteiten die gewoon al plaats vinden. De Groene Visite, de Scharrelkids, de Natuurouders, de Tentoonstellingswerkgroep, de leskisten-uitleen. Al die bestaande activiteiten gaan ook door en hebben zorg en aandacht nodig.

Natuuroudercursus succes

Heleen is er trots op, dat met inspanning van velen de Natuuroudercursus weer opgezet is. De eerste cursus is inmiddels afgerond. Vijftien mensen kregen het diploma en gaan zich inzetten op basisscholen. De volgende cursus gaat in september van start. De leskisten-uitleen is gedigitaliseerd. Hier zijn Jeroen, Harriët en Ria erg druk mee geweest. Met ingang van het nieuwe schooljaar kunnen de scholen digitaal bestellen. Ondertussen denkt ze met het bestuur na over hoe de jeugd bereikt kan worden. Een eerste aanzet is de module Duurzaamheid: twee bijeenkomsten over 'leven zonder afval' in mei en juni.

Zorg voor onze aarde

De zorg voor onze aarde was haar drijfveer. "Het gaat gewoon ontzettend de verkeerde kant op. We moeten echt met z'n allen heel erg ons best doen, om het 'vijf over twaalf' nog terug te kunnen draaien." Heleen ontwerpt avontuurlijke, groene speelplekken op scholen, kinderdagverblijven, kinderopvang, maar ook op openbare speelplekken. De aanleg van het Doepark bij de Hagen en met name de waterspeeltuin, is een kolfje naar haar hand.

Natuurhus bruisende plek

Heleen verheugt zich enorm op het toekomstige resultaat. En natuúrlijk moet er een mooi paviljoen komen. Ze is overtuigd, dat het Natuurhus met nog meer organisaties moet samenwerken. Het 'repaircafé' bijvoorbeeld en hoe cool is het als je daar sollicitatietraining kunt krijgen. Op die manier krijg je verschillende doelgroepen binnen, die met de natuur in contact komen. "Dat Natuurhus moet een bruisende plek worden met goeie koffie en lekkere taart," zegt ze lachend.

Vrienden van Natuurhus Almelo

Gouden vrienden van Natuurhus Almelo

- Accountantskantoor Wansink & partner
- BJZ.nu bestemmingsplannen
- Gemeente Almelo
- Huize Almelo
- Kees Smit Tuinmeubelen
- Mentink Advies
- Netwerkschool ROC van Twente
- Provincie Overijssel
- Rabobank Noord Twente
- Saxion HBO Bouwkunde
- Stichting Almelo Parkstad
- Stichting Plattelands Ontwikkeling Almelo
- Trivium Meulenbelt Zorg
- Erve Van Marle
- Voskamp Zonnepanelen
- Waterschap Vechtstromen
- Woningstichting Beter Wonen
- Woningstichting St Joseph

Vrienden van Natuurhus Almelo

- Aannemersbedrijf J. ter Horst
- Aermast Holland BV
- AOC
- Asito
- Bartels Ingenieurs
- Benadvido
- Benchmark electronics
- Bibliotheek Almelo
- Bleekkerk
- BLM Architecten BNA –
- Bouwmeester Vastgoed
- Brusse & Masselink Advocaten
- Cogas Duurzaam
- Duurzaam Netwerk Almelo
- Engberink Technische Installaties
- Gebr. Löwik Bouw- en Betonbedrijf B.V.
- GGD
- Giesen architectuur
- Groen Links
- Han's Natuurvoeding
- Hegeman Bouw
- Hof 88
- Indiëcomité
- Installateur Van Kooten
- Kinderopvang De Cirkel
- Lions
- Löwik Installatietechniek
- Nielz
- Notariskantoor Bolding
- Pilkington glas
- Regio Twente
- Schröder Bouw Management
- Scoop
- Sensata
- Sesamacademie
- Slingerbeurs
- Soweco
- Stichting De Klup Twente
- Stichting Pioneering
- StraC Communicatieadvies
- Studio WDG
- Subsidie-adviesbureau Considium
- Twente Milieu
- UT Twente
- Wetenschapswinkel
- VAC Almelo
- Vereniging Vakopleiding Bouwberoepen Almelo en omstreken
- Weidevogel Reclameproducties
- Weppster
- Wessels Print en Sign
- Woningstichting Mijande
- ZorgAccent (Woonzorgcentrum De Hofkamp)

Vriend worden?

Wilt u ook VRIEND worden van het Natuurhus Almelo? Meld u aan via www.natuurhusalmelo.nl/vrienden.

Wie werken mee aan Natuurhus Almelo?

Kijk op www.natuurhusalmelo.nl/organisatie voor meer informatie over het bestuur en de verschillende betrokken werkgroepen.

Niet weggooien

Heeft u het Natuurhusblad Almelo gelezen? Gooi het niet weg, maar leg het bijvoorbeeld in de wachtkamer van uw huisarts of therapeut of in de huis-

kamer van een sportvereniging, wijkcentrum of bibliotheek. Zo hebben meer mensen leesplezier! Alvast bedankt voor uw medewerking!

Natuurhus Natuurhus Almelo

Het Magazine Natuurhus is een gezamenlijke uitgave van:

AstronA

AstronA (Astronomie onderwijs Almelo) is een groep van vijf enthousiaste amateur-astronomen die met hun interesse en kennis van sterrenkunde willen delen met jong en oud in en om Almelo. Zij geven lezingen en verzorgen lessen waarbij uiteraard ook telescopen niet ontbreken. Leden van AstronA kunnen deelnemen aan de activiteiten.

www.astrona.nl

Imkersvereniging 't Iemenschoer

't Iemenschoer is de imkersvereniging van Almelo en omstreken en is een van de 220 afdelingen van de Nederlandse bijenhoudersvereniging NBV. Hoofddoel is het bevorderen van de bijenteelt door onder andere voorlichting op scholen en markten, organisatie van thema-avonden en begeleiding van nieuwe imkers die naast een persoonlijk mentor traditiegetrouw hun eerste bijenvolk van de vereniging krijgen.

www.iemenschoeralmelo.nl

IVN

Het Instituut voor natuureducatie en duurzaamheid (IVN) is een vereniging van vrijwilligers en beroepskrachten die streeft naar meer natuur en een betere kwaliteit van het milieu, door middel van voorlichting en educatie. Almelo is een van de 180 IVN-afdelingen die in Nederland actief zijn. IVN Almelo organiseert cursussen en activiteiten. Leden ontvangen het kwartaalblad 'Mens & Natuur'.

www.natuurhusalmelo.nl

Groei & Bloei

Groei & Bloei maakt mensen bewust en enthousiast voor een groene omgeving in en rondom huis en in de natuur in het algemeen. De vereniging Groei & Bloei heeft landelijk 147 afdelingen. De afdeling Almelo en omstreken organiseert informatie-avonden, excursies, workshops, cursussen, plantenruildagen, open tuinenweekenden en buitenlandse tuinenreizen. Leden ontvangen het maandblad 'Groei & Bloei'.

www.almelo.groei.nl

KNNV

De Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging (KNNV) is een landelijke vereniging voor veldbiologie. De leden houden zich actief bezig met natuurbeleving, natuurstudie en natuurbescherming. KNNV organiseert excursies, lezingen, dia- en film-avonden. Er is ook een inventarisatiewerkgroep actief. Leden ontvangen het kwartaalblad 'Natura'. De afdeling Almelo bestaat al meer dan 100 jaar en was de eerste KNNV-afdeling in Twente.

www.knnv.nl/twenthe

Nivon

Nivon Almelo is een afdeling van het Nederlands Instituut voor Volksontwikkeling en Natuurvriendenwerk (Nivon). Het Nivon is er voor iedereen die zichzelf en anderen wil versterken in de zoektocht naar een eerlijke en groene toekomst. Leden ontvangen het kwartaalblad 'Toorts' en korting op het verblijf in Nivonaccommodaties in binnen- en buitenland.

www.nivon.nl

Vriend

Als vriend van de Stichting Natuurhus of als lid van één van de deelnemende verenigingen heeft u vele voordelen:

- U steunt het project Natuurhus, dat geld nodig heeft om het gebouw in het Hagenpark te kunnen realiseren.
- Deelnamemogelijkheid aan de lokale activiteiten van alle verenigingen tegen dezelfde voorwaarden als de leden.
- U kunt vrijwilliger worden bij een van de vele werkgroepen en u zo verdiepen in wat u interesseert.

- U ontvangt 4 x per jaar het gezamenlijke Natuurhus-magazine per post.
- U ontvangt periodiek een digitale nieuwsbrief.
- Gratis koffie, thee en fris (kleine groepen) in het Tijdelijk Natuurhus (bij normaal gebruik, ter beoordeling van het bestuur).

Wilt u vriend worden van de Stichting Natuurhus voor minimaal € 24,- per jaar? Dat kan! Meld u aan als Vriend op de website www.natuurhusalmelo.nl.

*Een nieuwe pas
aanvragen*

*tijdens uw
lunchpauze.*

Met onze online diensten kunt u meer dan u denkt.

De meeste bankzaken regelt u makkelijk en snel online. Gewoon op het moment dat u dat wilt. Dus ook het aanvragen van een nieuwe bankpas heeft u via rabobank.nl of de Rabo Bankieren App in een handomdraai geregeld.

Ga naar www.rabobank.nl/zelfregelen of de Rabo Bankieren App

Rabobank

Een aandeel in elkaar

Vliegend hert

AQUA
Comfort
WATERBEHANDELINGSTOEBEHOEVEN

**leverancier van, zuiver,
zacht en
zinnenprikkend water**

15 jaar garantie

Uw voordelen:

- Glanzend sanitair
- Kalkaanslag verdwijnt
- Nazemen douchecabine overbodig
- Langere levensduur van apparatuur
- Geen ontkalkingsmiddelen meer nodig
- Besparing in de portemonnee
- Heerlijke thee zonder aanslag
- Minder zeepverbruik
- Een zachte huid

Meer weten? Bel of mail Karst Rodenstein voor een vrijblijvend advies via 06-51065737 of karst@ikwilkalkvrijwater.nl en bezoek de website

www.ikwilkalkvrijwater.nl